

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.

Titel: Udrag fra Ægtestand

Citation: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: "Ægtestand", i Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: *Ægtestand*, udg. af Vibeke Blaksteen, Dansk Lærerforening/Skov, cop. 1982, s. 215. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-gyllem15-shoot-idm140012812657616.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Ægtestand

Dette kunstsyn ligger bag de fleste anmeldelser af Gyllembourgs fortællinger, og det sætter rammerne for, hvilke træk i forfatterskabet der vurderes positivt, og hvilke træk der kritiseres. Fortællingerne vakte stor interesse hos både publikum og kritik og blev i overvejende grad modtaget positivt, men der er også stærke kritiske indlæg mod bestemte sider af forfatterskabet. De fleste kritikere finder Gyllembourgs romaner gennemvævet af en harmonisk livsholdning, som formår at forene tilværelsens modsætninger i en højere enhed og derfor er i overensstemmelse med det grundlæggende krav om poetisk realisme. Fortællingerne roses for at give læseren indsigt i tilværelsens poesi, således at denne »hæves til en friere og klarere Beskuelse af det Skjønnes Fremtræden i Livet«, som en af anmelderne formulerer det⁶. Forfatterskabets personer opleves som både sandt og poetisk beskrevet, især på grund af forfatterens evne til at anskuelliggøre det typiske - for kvindernes vedkommende kvindelighedens ide: det skønne, beskedne og barnlige. Det er tydeligt, at de fleste anmeldere roser de træk i Gyllembourgs kvindebeskrivelser, som er stereotype ²¹⁶ og præget af et traditionelt kvindesyn, og anmeldernes kvindeholdning medfører ofte, at de læser hen over det realistiske og problematiserende i beskrivelserne. F.eks. ser en anmelder af »*Maria*« romanens hovedperson som udtryk for den »ædleste Qvindelighed«⁷ og overser således fuldstændig romanens tragiske perspektiv og dens kritiske analyse af tidens holdning til kvindelig seksualitet.